

SCENARIUSZ ZAJĘĆ Z WCZESNEGO WSPOMAGANIA ROZWOJU

Integracja sensoryczna

Osoba prowadząca zajęcia: Rodzic

Rodzaj zajęć - zajęcia z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Temat zajęć: Percepcja słuchowa.

Czas trwania zajęć – 60 minut

Forma zajęć - zajęcia indywidualne

Cel ogólny: kształtowanie i doskonalenie percepcji słuchowej, odbierania i interpretowania bodźców dźwiękowych, doskonalenie mowy.

Percepcja słuchowa - zdolność do odbierania, rejestrowania oraz identyfikowania bodźców dźwiękowych z otoczenia. Jest podstawą słyszenia mowy, nabywania mowy czynnej, umiejętności czytania i pisanie. Odbiór wrażeń dźwiękowych umożliwia analizator słuchowy składający się z następujących elementów:

- ucho - receptor odbierający bodźce słuchowe,
- droga słuchowa - doprowadza pobudzenia nerwowe do mózgu,
- korowa część analizatora - analiza i synteza wrażeń słuchowych,
- nerwy odśrodkowe - przekazują impulsy do mózgu.

Warunkiem prawidłowego rozwoju wrażeń słuchowych jest nie uszkodzony anatomicznie oraz funkcjonalnie analizator słuchowy. Odbiór różnych dźwięków ma taki sam schemat, ale własną specyfikację. Przez to wyróżniamy słuch fizjologiczny (określa czy słyszymy czy nie), muzyczny (różnicowanie dźwięków pod względem barwy, wysokości, czasu trwania) i mowny (rozumienie i nabywanie mowy).

Dzięki prawidłowej percepcji słuchowej dziecko ma zapewniony właściwy i harmonijny rozwój psychofizyczny. Zaburzenie w sferze słuchowej wpływa na postrzeganie świata przez dziecko oraz kształtowanie się jego mowy.

Główne objawy zaburzeń w percepcji słuchowej:

- dziecko nie rozróżnia głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, ustnych i nosowych, syczących i szumiących;
- dziecko ma problemy z rozumieniem poleceń słownych;
- dziecko zniekształca wyrazy w pisaniu z pamięci, ze słuchu;
- dziecko ma trudności w czytaniu, problemy z nauką wierszy, piosenek, języków obcych;
- dziecko ma opóźniony rozwój mowy lub zaburzenia mowy, ubogie słownictwo.

Przykładowe ćwiczenia kształtujące percepcję słuchową:

- słuchanie dźwięków - dziecko zamyka oczy i nasłuchuje różnych dźwięków z otoczenia, następnie stara się je wymienić;
- określanie źródła dźwięku - chowamy np. minutnik/zabawkę wydającą dźwięk lub melodie, zadaniem dziecka jest odnalezienie skąd pochodzi dźwięk;
- reakcja na dźwięk - przygotowujemy różne dźwięki np. grzechotka, cymbałki, bębenek, dzwonek, do każdego dźwięku przypisujemy zadanie np. na dźwięk dzwonka robimy przysiad, zadaniem dziecka jest wykonywać odpowiedni ruch na dany dźwięk;
- naśladowanie - naśladowujemy dźwięki zwierząt, rzeczy, a dziecko odgaduje;
- co wydało ten dźwięk? - uderzamy pałeczką np. w szkło, drewno, metal, drzemy gazetę, przelewamy napój do kubka, przesypujemy groch do miski, a zadaniem dziecka jest odgadnięcie dźwięku;
- pudełko dźwięków - w pudełku chowamy np. groch, piasek, kamienie, zadaniem dziecka jest potrząsanie pudełkiem i odgadnięcie co jest w środku;
- samolot - naśladowujemy dźwięk samolotu - najpierw niski, czyli samolot leci nisko (dziecko naśladowuje samolot), następnie wysoki dźwięk, czyli samolot wzbija się wysoko;

- tempo - włączamy muzykę z wolnym tempem - dziecko spaceruje, gdy muzyka przyspiesza - dziecko biegnie;
- dźwięk i ruch - rodzic klaszcze lub wystukuje określoną ilość powtórzeń, a dziecko powtarza ilość poprzez ruch np. dwa klaśnięcia - dwa podskoki;
- wiersze, piosenki - nauka wierszy i piosenek np. z pokazywaniem ruchów, odtwarzaniem różnych dźwięków, zmianą tempa itd. (np. wiersz Lokomotywa);
- pamięć słuchowo-słowna - do pudełka dziecko wkłada przedmioty np. misie, figurki zwierząt, samochody w odpowiedniej kolejności i zapamiętuje ją, następnie w danej kolejności wyciąga przedmioty i odtwarza ich dźwięki (zwiększamy liczbę przedmiotów);
- wystukiwanie/wyklaskiwanie - zadaniem dziecka jest powtórzyć zaprezentowany przez rodzica rytm np. dwa klaśnięcia, uderzenie o kolana, trzy tupnięcia (zwiększamy poziom trudności);

- rymowanki - rodzic zaczyna rymowanekę, a zadaniem dziecka jest dokończyć rym np. lata mucha koło ... - ucha, wlaż kotek na ... - płótek, lata osa koło ... - nosa itd.;
- rymy - rodzic wypowiada słowa, zadaniem dziecka jest wymyślenie słowa rymującego się;
- układanki - przygotowujemy wyrazy o różnej długości, zadaniem dziecka jest uporządkować je od najkrótszego do najdłuższego;

- kolory - zadaniem dziecka jest podkreślenie odpowiednim kolorem wyrazów, które „syczą”, a które „szumią” (np. puszka, szachy, postój, ser);
- różnicowanie wyrazów - pokazujemy dziecku obrazki przedstawiające przedmioty o podobnym brzmieniu np. taczki - kaczkę, czapka - żabka, bucik - budzik, piórko - biurko, zadaniem dziecka jest wskazanie ilustracji do odpowiedniego słowa;
- ciąg słów - rodzic wypowiada ciąg słów, w którym jeden wyraz powtarza dwa razy, a zadaniem dziecka jest wypowiedzenie słowa, które padło dwa razy (np. okno, las, oko, drzwi, oko, drzewa itd.);
- głoski - pokazujemy dziecku różne ilustracje (mogą być obrazki z gazet), a zadaniem dziecka jest wyszukanie obrazków zaczynających się na literę np. „g”, kończących na „b” itd.;
- sylaby - dzielimy wyrazy na sylaby wraz z wykłaskiwaniem, wystukiwaniem;
- sylaby i obrazki - wypowiadamy pierwszą sylabę danego wyrazu, a zadaniem dziecka jest znalezienie odpowiedniego obrazka i dokończenie wyrazu (np. rodzic mówi - „do”, a dziecko odszukuje ilustracje domku i dopowiada - „mek”);
- wymyślanie - jeśli dziecko ma opanowane głoski i sylaby, możemy zadać wymyślenie jak największej liczby wyrazów na daną głoskę czy sylabę;
- co to za słowa? - rodzic wypowiada wyrazy w sylabach, a dziecko odgaduje co to za słowo, poziom trudniejszy: rodzic wypowiada wyrazy w sylabach, a dziecko odgaduje dodatkowe ukryte w nim słowo np. ser-ce (serce i ser);
- liczenie - pokazujemy dziecku tekst, a jego zadaniem jest liczyć wyrazy (zaczynamy od prostych zdań do coraz trudniejszych);
- zdania - zadaniem dziecka jest stworzenie zdania z przedmiotem, który pokazuje mu rodzic.

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW

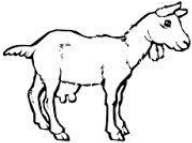
Do prawidłowego rozwoju funkcji słuchowych potrzebne jest:

- dbanie o zdrowie dziecka, właściwa higiena, zapobieganie wszelkim infekcjom górnych dróg oddechowych oraz uszu,
- częste rozmowy z dzieckiem - odpowiedni kontakt werbalny i wzrokowy,
- opowiadanie, czytanie dziecku bajek od najmłodszych lat, później codzienne czytanie różnych tekstów dostosowanych do wieku dziecka oraz rozmawianie z nim na temat przeczytanego tekstu,
- prezentowanie swoimi wypowiedziami prawidłowych wzorców mowy,

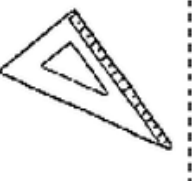

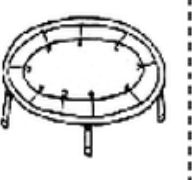

- obserwacja - wczesne wykrycie zaburzenia, deficytu daje zawsze lepsze rozwiązanie problemu (jeśli zauważysz jakieś zaburzenie zgłoś się do specjalisty, wykonaj badanie audiologiczne).

Sylaby otwarte
Zawierają samogłoski: a, e, i, o, u,
oraz spółgłoski: b, l, m, p.

baba	lala	mama
ba ba	la la	ma ma
pupa	mapa	lipa
pu pa	ma pa	li pa
boli	bila	luba
bo li	bi la	lu ba
pole	puma	molo
po le	pu ma	mo lo

	ro	wer	
	lal	ka	
	la	ta	wiec
	te	le	fon
	so	wa	
	ko	za	
	gi	ta	ra

Karta pracy nr 47 "Zabawy ze słowami "

			
			
			
			
●	● ●	● ● ●	● ● ● ●

Wstawiając
- wstawiając w odpowiednie
- wstawiając w odpowiednie

ma	ma	ma	<u>sa</u>	ma
ta	ta	ma	ta	ka
ta	ta	<u>sa</u>	la	<u>sa</u>
ma	da	ma	da	ta
ka	<u>ra</u>	ka	<u>sa</u>	la
la	la	ta	<u>ra</u>	da
<u>ra</u>	ma	<u>ra</u>	<u>sa</u>	<u>ra</u>
ta	la	ma	<u>ra</u>	ka